

CO₂-Beleid 2018-2022

CO₂-Prestatieladder

Opdrachtgever: Gemeente Barneveld
Contactpersoon: Karien van Houwelingen
Adviesbureau: de duurzame
adviseurs
Adviseur: Eveline Prop, Demi van der Wagen
Datum: september 2020

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
1 INLEIDING.....	3
2 CO ₂ - EN ENERGIEBELEID GEMEENTE BARNEVELD	4
2.1 ENERGIEBELEID.....	4
3 CO ₂ -DOELSTELLINGEN	5
4 CO ₂ -REDUCERENDE MAATREGELEN	7
5 DEELNAME CO ₂ - EN ENERGIEREDUCTIE INITIATIEVEN	8
BESCHERMING INTELLECTUEEL EIGENDOM	9
ONDERTEKENING.....	9

| Inleiding

Met de CO₂-Prestatieladder wordt de gemeente Barneveld uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Tevens wil de gemeente hiermee transparantie geven in de CO₂-emissies en zich blijven uitdagen om CO₂ te reduceren.

Met het behalen van niveau 3 richt de gemeente zich vooral op de CO₂-uitstoot welke wordt veroorzaakt door haar eigen organisatie. Dit houdt in dat de gemeente inzicht heeft in haar eigen energiestromen, zoals onder andere het gas-, elektra en brandstofverbruik, maar ook zakelijk gereden kilometers door medewerkers.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de internationale erkende ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de gemeente.

B. CO₂-reductie

De ambitie om de CO₂-uitstoot te verminderen, het koppelen van een CO₂-reductiedoelstelling en een concreet plan van aanpak.

C. Transparantie

De wijze waarop er in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

In de sector en/of keten om kennis op het gebied van CO₂-reductie kansen en mogelijkheden uit te wisselen.

Een erkende certificerende instelling beoordeelt jaarlijks of de gemeente Barneveld voldoet aan de eisen van niveau 3 op de CO₂-Prestatieladder.

1 | CO₂- en energiebeleid gemeente Barneveld

De gemeente is sinds eind 2013, met de vaststelling van de nota Grip op Energie, bezig met het verminderen van energieverbruik en het verduurzamen van de gebouwen en energieopwekking. In 2015 werd de Energievisie vastgesteld, waarin energiedoelen staan die de gemeente zelf ook nastreeft (2% energiebesparing per jaar gemiddeld en 20% duurzame energie in 2020). En in 2017 en 2018 is met respectievelijk het Plan van Aanpak 2% energiebesparing gemeentelijke gebouwen en Plan van aanpak 20% duurzame energie gemeentelijke gebouwen budget vrij gekomen om maatregelen te treffen aan gemeentelijke gebouwen. In 2020 is er budget vrijgemaakt, specifiek voor het treffen van CO₂ reducerende maatregelen in het kader van de CO₂ prestatieladder.

Aangezien de uiteindelijke doelstelling momenteel energieneutraliteit is in 2050, wil de gemeente stappen blijven nemen op dit gebied, zowel op gebouwniveau, maar ook op het gebied van bedrijfsvoering. Om dit structureel in te bedden in de organisatie en bedrijfsvoering, is besloten de CO₂-prestatieladder hiervoor als instrument te gebruiken.

1.1 Energiebeleid

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie.

De gemeente Barneveld heeft in 2015 een energievisie vastgesteld met doelen tot en met 2022. Deze visie geldt als leidraad voor de opgestelde maatregelen en doelen voor de CO₂-Prestatieladder. Als basis voor de energievisie geldt de landelijke doelstelling van de Rijksoverheid dat in 2050 geen of minimaal CO₂ wordt uitgestoten in Nederland. Dit wil de overheid bereiken door meer duurzame energie op te wekken en gebouwen energieneutraal te maken. De gemeente Barneveld heeft naar aanleiding van deze landelijke doelstelling de volgende doelen gesteld:

- 2% energiebesparing per jaar tot 2022;
- 20% opwekking duurzame energie;
- In 2050 energieneutraal.

De CO₂-Prestatieladder, in eerste instantie niveau 3, blijkt een goed instrument te zijn om deze doelstellingen te realiseren en meetbaar te maken. In de afgelopen jaren investeerde de gemeente Barneveld zelf al veel om een bijdrage te leveren aan schone, betrouwbare en betaalbare energievoorziening. Zo verduurzaamden de gemeente de openbare verlichting met LED, werden ruim 4.000 zonnepanelen op gemeentelijke daken gelegd, realiseerde de gemeente het meest energiezuinige zwembad van Nederland én werden schoolgebouwen verder verduurzaamd boven de geldende normen. Daarnaast krijgt de gemeente via energiemonitoring goed inzicht in haar eigen energieverbruik, speelt duurzaamheid een belangrijke rol bij de aanbesteding van energie-inkoop en krijgt duurzaamheid een steeds grote rol in nieuwbouwplannen. De warmtetransitie, die landelijk is ingezet, zal dit laatste alleen maar verder stimuleren.

3| CO₂-doelstellingen

De gemeente Barneveld heeft als doel gesteld om in de komende drie jaar, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

Scope 1 en 2 doelstellingen de gemeente Barneveld

- De gemeente Barneveld wil in 2022 ten opzichte van 2015 78% minder CO₂ uitstoten

CO₂-reductiedoelstelling van de gemeente Barneveld in 2050

- 100% minder CO₂-uitstoot in 2050 ten opzichte van 2015

Bovenstaande doelstellingen zijn absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2022 als volgt:

- Scope 1 doelstelling (gas en brandstoffen)
11% reductie in 2022 ten opzichte van 2015
- Scope 2 doelstelling (elektra en zakelijke kilometers)
98,8% reductie in 2022 ten opzichte van 2015

Naast de doelstelling op het reduceren van CO₂ uitstoot heeft de gemeente de volgende doelstelling op het reduceren van haar energieverbruik geformuleerd:

- De gemeente Barneveld wil haar energieverbruik jaarlijks met 2% reduceren en in 2020 20% van haar eigen energieverbruik duurzaam opwekken.

Scope 1 | Subdoelstelling brandstofverbruik wagenpark

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof er kan worden bespaard omtrent het wagenpark. Deze reductie is ingeschat op ongeveer 8% reductie eind 2022 en wordt behaald door het inzetten van elektrische auto's, het verminderen van het aantal kilometers en het toepassen van een biodiesel. Deze reductie is gerelateerd aan het totaal aantal gereden kilometers.

Scope 1 | Subdoelstelling brandstofverbruik materieel

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof er kan worden bespaard omtrent de inzet van het materieel. Deze reductie is ingeschat op ongeveer 1% reductie eind 2022 en wordt behaald door het inzetten van elektrisch gereedschap en het toepassen van een biodiesel. Deze reductie is gerelateerd aan het totaal getankte liters.

Scope 1 | Subdoelstelling gasverbruik vastgoed

Om het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die voor de gemeente van toepassing zijn. Dit is ingeschat op een verlaging van het verbruik van 2% in de komende twee jaar. Om dit te kunnen monitoren wordt de voortgang gekoppeld aan het aantal graaddagen en het aantal m².

Scope 2 | Subdoelstelling elektraverbruik vastgoed

De scope 2 doelstelling is opgehangen aan de inkoop van 100% Nederlands opgewekte groene stroom in 2018 en 2019. Hiermee wordt de CO₂-uitstoot welke gepaard gaat met het elektraverbruik gereduceerd naar nul. Tevens is er een doelstelling geformuleerd voor het reduceren van het elektraverbruik. Deze doelstelling is gerelateerd aan het aantal m².

Scope 2 | Subdoelstelling zakelijk (vlieg) verkeer

De gereden kilometers met privé auto's veroorzaken maar een klein gedeelte van de CO₂-uitstoot (1%) van de gemeente Barneveld. Voor de gemeente is dit wel een belangrijke emissiestroom aangezien het hier gaat om gedragsverandering van de medewerkers en de wijze waarop mobiliteit wordt aangeboden aan medewerkers. De reductie voor de komende drie jaar komt neer op ongeveer 0,2% en wordt gerelateerd aan het aantal gedeclareerde kilometers.

Doelstelling alternatieve brandstoffen

Om de doelstellingen te kunnen bereiken is er gekeken naar duurzame en CO₂-vriendelijke alternatieven voor het wagenpark, materieel en het vastgoed. Denk hierbij aan de volgende alternatieven:

- 1 Inkoop 100% groene Nederlandse stroom;
- 2 WKO installaties voor gebouwen (waar mogelijk);
- 3 Warmtepompen (waar mogelijk);
- 4 Zonnepanelen (waar mogelijk);
- 5 Biodiesel uit afgewerkte oliën;
- 6 Elektrisch rijden;
- 7 E-bikes.

Deze middelen en duurzame energiebronnen gaan ervoor zorgen dat de gemeente Barneveld haar doelstellingen de komende jaren gaat behalen.

4| CO₂-reducerende maatregelen

Om 78% CO₂-reductie te kunnen behalen in 2022 zijn er maatregelen opgesteld die ervoor kunnen zorgen dat deze ambitie wordt bereikt.

Zie hieronder een aantal voorbeelden van de maatregelen:

SCOPE 1 - Gasverbruik

- Pand (Valkhof) slopen en grond verkopen (aardgasloze nieuwbouw voor in de plaats)
- Twee oude gemeentepanden vervangen voor nieuwbouw met WKO installatie
- Plaatsing warmtepomp in oude raadhuis in plaats van traditionele systeem
- Erkende maatregelen invullen en uiteindelijk PvA met Energiescans uitvoeren vastgoed
- Renovatie eisen van bestaand vastgoed (min. BENG)
- Minimaal Label C voor gebouwen waar kantoorfuncties in zijn gehuisvest
- Actief sturen op gedragsverandering om gasverbruik te verminderen

SCOPE 2 - Elektraverbruik

- Pand (Valkhof) slopen en grond verkopen (aardgasloze nieuwbouw voor in de plaats)
- Opwekken duurzame energie middels zonnepanelen
- Gebouwbeheersysteem inregelen om energieverbruik te reduceren
- Inkopen 100% groene Hollandse stroom
- Plaatsen slimme meters
- Inkopen van energiezuinige apparatuur (Energy Star Label)
- Vervangen OVL voor LED
- Standaard gebouwoptimalisaties 80% van de grote gebruiksoppervlak panden uitgevoerd

Organisatorisch

- CO₂-reductie inzichtelijk maken voor medewerkers (CO₂-ladder, reductie in bomen)
- Toepassen CO₂-Prestatieladder bij aanbestedingen
- Laadpunten garage gemeentehuis en parkeerregeling gemeentehuis aanpassen
- Energieopwekking zichtbaar maken op monitor
- Warme truienweek op het gemeentehuis

SCOPE 1 & 2 - Mobiliteit

- Onderzoeken alternatieve biobrandstof (GoodFuel/Synfuel/FutureFeuls)
- Inkoopisen nieuwe vrachtwagens (minimaal EURO 6)
- Inkoopisen nieuwe bestelauto's (max. CO₂ uitstoot 170 gram per kilometer en EURO 6)
- Inkoopisen nieuwe personenauto's max. CO₂ uitstoot 100 gram per kilometer
- Rijgedrag competitie wagenpark (onderzoeken mogelijkheden monitoring per persoon)
- Stimuleren van OV- en fietsgebruik om woon werkverkeer met auto te verminderen
- Alle dienstreizen van medewerkers met groengas auto of elektrische deelauto
- Aanschaffen E-bikes voor terugdringen autogebruik
- Vergemakkelijken gebruik (groene)dienstauto's voor medewerkers (boekingssysteem)

5| Deelname CO₂- en energiereductie initiatieven

De gemeente Barneveld neemt actief en passief deel aan de volgende initiatieven waarbij het delen van kennis en innovaties op het gebied van energie- en CO₂-reductie centraal staat. Meer informatie over deze initiatieven is te vinden op de websites:

1. Het Gelders Energieakkoord en Wijk van de Toekomst
(www.geldersenergieakkoord.nl en www.wijkvandetoekomst.nu)
2. De Regionale Energie Strategie met regio Foodvalley
(<https://www.regiofoodvalley.nl/programma/energietransitie>)
3. Gemeentelijk energieloket voor inwoners en bedrijven
(www.energieloketbarneveld.nl)
4. Verkenning aardgasvrij Barneveld met gemeenten, Alliander en Woningstichting
5. Convenant Duurzaam Beton

Disclaimer & Colofon

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan de gemeente Barneveld. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Demi van der Wagen, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO ₂ -beleid gemeente Barneveld
Datum:	september 2020
Versie:	1.0
Verantwoordelijke manager:	Karien van Houwelingen